

KORTÁRS

ÉPÍTÉSZETI

KÖZPONT

1111 BUDAPEST, BARTÓK BÉLA UT 10-12.

KEK.ORG.HU

INFO@KEK.ORG.HU

+ 36 30 522 5994

Szakmai beszámoló 2024

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata felé

A Budapest VII. kerület, belterület 34128 helyrajzi számon nyilvántartott, természetben a 1077 Budapest, Kis Diófa u. 4. szám alatti ingatlan területén a Kortárs Építészeti Központ (KÉK) által 2016-ban az Önkormányzat megbízásából kialakított és azóta is sikeresen működtetett ún. "Kisdiófa Közösségi Kert" szervezési, közösségfejlesztési és üzemeltetési feladatairól.

Támogatott / Szakmai Partner: **Kortárs Építészeti Központ (KÉK)** (www.kek.org.hu)

Támogatott keret program: **Közösségi Kertek projekt** (www.kozossegekertek.hu)

Meghosszabbított Együttműködési megállapodás aláírása: 2024.03.29.

Támogatási időszak: **2024.03.29 – 2024.10.30.**

Szerződés időtartama: **2024.03.29 – 2025.03.31.**

Általános bemutatás

A **Kortárs Építészeti Központ** (KÉK) 2010-ben Magyarországon először kezdett el foglalkozni a külföldön már ismert közösségi kertek meghonosításával. A KÉK dolgozta ki ennek módszertanát, hazai környezetre adaptálható modelljeit, emellett oktatással, tanácsadással, tudásbázis kidolgozásával segítette a mára jórészt önszerveződővé vált mozgalom kialakulását. Alapítványunk számos közösségi- és iskolakert létrejöttében vett részt szakmai partnerként, és jelenleg is három közösségi kertet működtetünk, amelyek a városi kertészkedés fortélyainak megismertetése mellett számos további funkciót látnak el: a kert találkozási pontként, kulturális-közösségi térként működik, környezeti és társadalmi hatásai ma már mérhetőek, de egyúttal innovációs platform is különböző élhető és fenntartható városi megoldások, eszközök teszteléséhez, elterjesztéséhez, szemléletformáló tevékenységhez.

Az önellátás kicsiben történő kipróbálására alkalmas városi kertészkedés különböző korú és háttérű embereket szervez közösségbe, akik a közös kertészkedés során elsajátított készségeiket és megváltozott szemléletüket az élet más területein is gyakorolják: erősödik együttműködési készségük, felelősségérzetük, környezettudatos, egymás munkáját megbecsülő lakói a városnak.

„Hiszünk abban, hogy az egyén jó példája követhető, tevékenységünkkel hozzájárulunk lakókörnyezetünk és városunk mikroklimájának javulásához, valamint egy környezettudatos és fenntartható életmód elterjesztéséhez.”

Előzmények

Az Önkormányzat 100%-os tulajdonában lévő ingatlanterületen, a Kis Diófa u. 4. szám alatt a Kortárs Építészeti Központ szakmai vezetésével 2016-ban kialakított, és azóta is *(több évig önkormányzati támogatás és/vagy hozzájárulás nélkül)* kiemelkedő szakmai sikerességgel működtetett Kisdiófa Közösségi Kert városi klímaadaptációs pilot helyszínként és szemléletformáló szakmai és közösségi platformként működik.

A Kert működtetés és szemléletformáló tevékenység főbb elemei

- A közösség bevonása
- Oktatási tanparcellák, emelt ágyások, komposztárolók megépítése, működtetése
- Kertészeti, szemléletformáló, klímaadaptációs és közösségfejlesztő programok szervezése
- Kapcsolatfelvétel a kerületi oktatási és szociális intézményekkel
- Kerületi általános iskolák nyári tábor foglalkozásoknak helyszín biztosítása
- Kulturális, közösségi és szakmai események
- Kutatói és oktatói célpont
- Aktív disszeminációs tevékenység
- Szakmai gyakorlók folyamatos foglalkoztatása

Célok elérése

A projekt elsődleges célja Erzsébetváros Önkormányzatának kijelölt ingatlanterületén Közösségi Kert keretében közösségfejlesztés és szemléletformáló programok megtartása volt, kiterjesztve a lakosság és a széles nagyközönség számára.

A Kert a **Kortárs Építészeti Központ (KÉK)**, -mint szakmai szervező- **Közösségi Kertek** programjának keretében, valamint a kertközösség összefogásával és bevonásával alakult ki, ezáltal egy közösségépítő kezdeményezésnek is tekinthető.

Emellett a projekt rávilágít a közösségi és környezettudatos gondolkodás fontosságára, azok megőrzésére és fejlesztésének szükségességére, ezáltal hozzájárult a társadalmi innovációt segítő kortárs gondolkodás, tudatos és klímabarát városhasználat terjedéséhez is.

A minden hónap első szombatjára ún. „Nyílt Nap”-okat a széles nagyközönség számára szervezzük, továbbá a helyszín, mint közösségi találkozási platform teret adott számos kulturális és közösségi eseménynek is.

Becsatlakoztunk és helyszínt adtunk hazai kistermelői piac átvevő pontjaként idén is!

Kiemelten nagy az érdeklődés az iránt, hogy a környező lakóházakból, gasztronómiai vállalkozásokból hová adhatnak le komposztba szánt konyhai szerves zöldhulladékot, ezért a KÉK rendkívül fontosnak tartja a **lakossági komposztleadó pontok hálózatának, ún. „közösségi komposztálás” kialakítását és működtetését, ezért márciustól októberig heti rendszerességgel átvevő/leadó fogadó órákat szerveztünk meg a parcellaművelő kertészek közreműködésével, több alkalommal komposzt-oktatással is kiegészítve.**

Ezt a lehetőséget 2024-ben 35 héten keresztül biztosítottuk. A komposztot jellemzően a Kert szomszédságából hozták a lakók és vállalkozások, de többször beszélünk olyanokkal is, akik szomszédos kerületből érkeztek.

Látszik tehát, hogy ez a szolgáltatás hiánypótló és a komposztpontok számának növelésére kifejezetten nagy igény mutatkozik.

Résztevők bevonása, közösségi események, szakmai és közösségi programok a Kisdiófa Közösségi Kertben 2024. március és november között:

2024. Március 2., SZOMBAT, 10:00–18:00

Évadnyitó közös Kert-rendező és Nyílt Nap

<https://www.facebook.com/events/354243570769132/413309438195878/>

2024. Március 4., HÉTFŐ, 17:00–18:00

Az év első lakossági komposztfogadó alkalma, a komposztos szezon megnyitása

Márciustól október végéig minden hétfő délután

<https://www.facebook.com/events/362643649906334/362643673239665>

2024. Március 28. CSÜTÖRTÖK, 18:00–19:30

Kerti filozófia (októberig minden hónapban egyszer)

<https://www.facebook.com/events/929673908797736/>

2024. Április 06. SZOMBAT 10:00-18:00 Nyílt nap

<https://www.facebook.com/events/354243570769132/413309438195878/>

(a havonta ismétlődő nyílt napok programjait sajnos nem őrzi meg a fb – mindig az utolsó esemény az, ami felülírja az összes többi visszamenőleg is!)

Az április 6-i Nyílt Napon érdekes programmal várunk minden kedves érdeklődőt: **Süsd magad crumble a Makeryvel**, avagy hogyan használd a szezonális zöldségeket!

11:00-13:00 óra között a Budapest Makery DIY étterem közreműködésével egy különleges eseményt hirdetünk!

Ezen a napon készíthettek egy különleges ételt az itt termesztett fűszernövények felhasználásával!

Csatlakozz hozzánk, amikor a te kezed közül is kikerülhet egy szezonális gyümölcsök és friss (kerti) fűszernövények felhasználásával készülő almás-körtés crumble!

<https://www.facebook.com/events/3418626335101751/>

2024. Április 25. CSÜTÖRTÖK 18:00-20:00

Kerti filozófia (októberig minden hónapban egyszer)

<https://www.facebook.com/events/465474549187059>

2024. Április 29. HÉTFŐ 18:30-19:30

Minden, amit a városi komposztálásról tudni szeretnél volna, de eddig nem merted megkérdezni

<https://www.facebook.com/events/2990947277715108/>

A város sűrűjében nehéz belekezdni a kertes házaknál már egyre inkább gyakorlattá váló komposztálásba.

Ha szíveden viseled a nálad keletkező konyhai szerves hulladék sorsát, érdekel annak fenntartható újrahasznosítása, netán tennél a klímaváltozás enyhítéséért, gyere el hiánypótló előadásunkra, szívesen látunk a Kisdiófa Községi Kertben 04.29-én, hétfőn 17:30 órára! Meghívott előadónk Merza Péter, a Humusz Szövetség alelnöke és egyben oktatási programvezetője mesél majd a komposztálás alapjairól, megosztja velünk tanácsait és megválaszolja a felmerülő kérdéseket.

2024. Május 1. SZERDA, 14:00–18:00

A belülről rothadó rönk ünnepe - Májusi rönk rítus a Fuzzy Earth Duóval és Gosztola Kittivel

<https://www.facebook.com/events/426026620073552/>

Ne emeljük fel; nincsenek gyökerek, hogy támogassák. Hagyjuk pihenni fekvé, hadd rohadjon és bomoljon. Egy invazív múlt - és egy régi barát - porrá és hamuvá omlanak, miközben a szálak csendes küzdelmében fonódnak össze. A pusztulásából új szövetségek alakulnak. A természet ciklusa szelíd és meleg. A május elsejei hagyományok közé tartozik a májusfa állítás. Ezt a tradíciót újragondolva egy akácfa fektetéssel teremtünk új szokást, melynek keretében Gosztola Kitti workshopján rituálisan leháncsoljuk a fa törzsét, és közben az invazív fajokról, azok szerepéről és a velük kapcsolatban felmerülő problémákról és megoldásokról beszélgetünk. A fa megtisztulását követően gombateleppé alakul át, melybe közösen telepítünk gombaspórákat. A díszeket, - amely a májusfa állítás hagyományának elengedhetetlen része - együtt készítjük el a gombák segítségével.

A workshopokat követően piknik és beszélgetés mellett őrizzük a Májusi rönkfát.

A program a Fuzzy Earth Warm Rain című kiállításának kísérőprogramja, amely a 1111 Galériában látható 2024. május 10-ig. A kiállítás eseménye itt található:

<https://www.facebook.com/events/1206868030275343>

2024. Május 4. SZOMBAT, 10:00–18:00 Nyílt nap

<https://www.facebook.com/events/354243570769132/413309438195878/>

Külön programot most nem terveztünk, a Kertet építjük - szépítjük a közösséggel együtt.

2024. Június 01. SZOMBAT, 10:00–18:00 Nyílt nap

<https://www.facebook.com/events/354243570769132/413309438195878/>

18:00–20:00 Shortcuts - Fotográfia mindennapi életünkben

Shortcuts – Eltérő világok találkozásának határán nyílt Szesztay Csanád fotókiállítása május 10-én a Massolit Books&Café kiállítóterében.

A tárlat válogatás Szesztay budapesti sétái alatt készült képeiből, amelyeken a Bressoni döntő pillanat éppúgy feltűnik, mint az Eggleston fotóira jellemző játék a múlandó dolgok képbe foglalásával. Tapasztalat és emlékezés, a dolgokról alkotott sokféle felfogásunk és a személyesség egyaránt témái Szesztay fotóinak.

Június 1-én 18:00 órai kezdettel a Kisdiófa Községi Kertben szeretettel várunk egy kerekasztal beszélgetésre a mindennapi képeinkről.

A beszélgetést moderálja Kiss Adrienn Mária festőművész.

2024. Június 05. SZERDA, 17:30–18:00

Termelői cseresznye vásár Községi Átvevőpont

<https://www.facebook.com/events/442053235423932/>

2024. Június 05. SZERDA, 18:00–19:45

Garden phylosophy (Kerti Filozófia) Lou Marinoffal

<https://www.facebook.com/events/1129056571674988/>

A következő Kerti Filozófia különleges lesz, mivel Lou Marinoff kanadai-amerikai filozófus, a filozófiai praxis nevű terület egyik megalapítója is a vendégünk lesz, így a beszélgetés, egyébként a szokásos keretek között, ez alkalommal angol nyelven lesz. Minden érdeklődőt szeretettel várunk a Kisdiófa Községi Kertben

2024. Június 12. SZERDA, 17:30–18:00

Termelői cseresznye, meggy, áfonya, paradicsom, paprika vásár Községi Átvevőpont

<https://www.facebook.com/events/1450321238933648/>

2024. Június 14. PÉNTEK, 10:00–16:00

Ecogardens - Községi Kertek új szerepkörben

<https://www.facebook.com/events/1378110132877845>

A Kortárs Építészeti Központ Községi Kertek Projektje 14. éve tevékeny résztvevője a hazai közösségi kert mozgalomnak. A kezdetektől hiszünk abban, hogy ezek a kertek fontos szereplői a zöld szemléletű várostervezésnek. Nem csak az adott kertközösség, de a szomszédságukban élők és dolgozók számára is páratlan lehetőséget nyújtanak, a közösséghez tartozás élményén keresztül. Ezen túlmenően a közösségi kertek a klímaváltozással kapcsolatos szemléletformálásban is jelentős szerepet vállalhatnak.

A cseh, francia, osztrák és spanyol partnerekkel közösen megvalósított Ecogardens című Erasmus+ projekt keretében az elmúlt több mint 2 évben rengeteg tapasztalatot szereztünk,

számos hazai és külföldi jó gyakorlatot gyűjtöttünk össze, valamint létrehoztunk egy online tréninget, mellyel a közösségi kerteket szeretnénk segíteni a klímaváltozással kapcsolatos szemléletformáló tevékenységük során.

Ezen a rendezvényen bemutatjuk a projekt eredményeit és meghívott vendégeinkkel szeretnénk elbeszélgetni a közösségi kertek jelenlegi helyzetéről, lehetséges jövőjéről, valamint a városi klímaadaptációban játszott szerepéről.

A program részleteit a honlapunkon olvashatjátok: <https://kozossegi kertek.hu/ecogardens-kozossegi-kertek.../>

Jelentkezéshez most kivételesen nem elég, ha itt az eseménynél rákattintasz, hogy "ott leszek". A rendezvény nyilvános, ingyenes, de regisztrációhoz kötött.

2024. Június 17. HÉTFŐ, 18:00–18:30

Termelői málna vásár Közösségi Átvevőpont

<https://www.facebook.com/events/835641088441479/>

2024. Június 20. CSÜTÖRTÖK, 18:00–19:30 (nyár végéig csütörtökönként)

Hatha jóga a Kertben Csalár Rita jógaoktatóval

<https://www.facebook.com/events/1132751278008329/>

Szeretettel várlak a város zajából egy helyre, amit a közösség formál, épít, gondoz.

Órámon hatha jóga gyakorlatunk, mely kezdők számára is bátran végezhető. "Ha" napot és a "Tha" holdat jelenti. Ez a kifejezés a két ellentétes energia kiegyensúlyozására utal.

Kérlek érkezz 15 perccel korábban, hogy legyen időd ráhangolódni a gyakorlásra.

Az oktató bemutatkozása:

„...Mindig is kerestem egy helyet, ahol otthonosan érzem magam. Aztán később rájöttem, hogy ez nem mindig jár kényelemmel. A rendszeres és kitartó gyakorlással ez a hely számomra a jógaszőnyeg.

Tanítással 2 éve foglalkozom, vágyam egy olyan közösség formálása, ahová jó megérkezni.

Vallom, hogy sosem késő elindulni önmagad felé, Te készen állsz?...”

2024. Június 24. HÉTFŐ, 18:00–18:30

Termelői málna, paradicsom és paprika vásár Közösségi Átvevőpont

<https://www.facebook.com/events/759545219432263/>

2024. Július 2. KEDD 18:00–19:45

Kerti filozófia

<https://www.facebook.com/events/842884801035600/>

2024. Július 3. SZERDA, 18:00–18:30

Termelői sárgabarack vásár Közösségi Átvevőpont

<https://www.facebook.com/events/877923977708698/>

2024. Július 6. SZOMBAT, 10:00–18:00 Nyílt nap

<https://www.facebook.com/events/354243570769132/413309438195878/>

2024. Július 11. CSÜTÖRTÖK, 18:00–19:30

Hatha jóga a Kertben Csalár Rita jógaoktatóval

<https://www.facebook.com/events/782165233801548/>

2024. Július 18. CSÜTÖRTÖK, 18:00–19:30

Hatha jóga a Kertben Csalár Rita jógaoktatóval

<https://www.facebook.com/events/3870996896461744/>

2024. Július 24. SZERDA, 18:00–18:30

Termelői málna vásár Községi Átvevőpont

<https://www.facebook.com/events/1160032315247352/>

2024. Július 30. KEDD, 18:00–19:30

Hatha jóga a Kertben Csalár Rita jógaoktatóval

<https://www.facebook.com/events/1689476075190928/>

2024. Augusztus 3. SZOMBAT, 10:00–18:00 Nyílt nap

Tekintettel arra, hogy ez a szombat munkanap, nem tervezünk külön programokat.

<https://www.facebook.com/events/354243570769132/413309438195878/>

2024. Augusztus 8. CSÜTÖRTÖK, 18:00–19:30

Hatha jóga a Kertben Csalár Rita jógaoktatóval

<https://www.facebook.com/events/1303481333831017/>

2024. Augusztus 22. CSÜTÖRTÖK, 18:00–19:30

Hatha jóga a Kertben Csalár Rita jógaoktatóval

<https://www.facebook.com/events/861989932093666/>

2024. Augusztus 29. CSÜTÖRTÖK, 18:00–19:30

Hatha jóga a Kertben Csalár Rita jógaoktatóval

<https://www.facebook.com/events/407235329142610/>

2024. Szeptember 7. SZOMBAT, 10:00–22:00 Nyílt nap

<https://www.facebook.com/events/354243570769132/413309438195878/>

10:00-tól 14:00-ig pólófonal horgolás

14:00-tól Nényei Lujza: hulladékmentes konyha

<https://www.facebook.com/events/973409774471029>

Nényei Lujza fiatal kora ellenére jelentős tudással és tapasztalattal bír a hulladékmentes, szezonális, lokális, vegán konyhaművészetben. Tudását arra használja, hogy rendezvények teljes menüsorait állítsa össze és főzze is meg hulladék nélkül.

A Kisdíófa Községi Kertben arról beszél majd nekünk, hogyan lehet egy hosszú délután alatt lefőzni, porciózni, eltárolni egy teljes hétre elegendő vegán melegételt, természetesen a szezonálitáshoz és a lokalitáshoz igazodva.

16:00-tól Király-Nagy Éva: "Hogyan lesz a papírgalacsinból szőlő?"

<https://www.facebook.com/events/904440998380372>

Sokat beszélünk arról, hogy milyen jó lenne kevesebb hulladékkal élni, kevesebb, vagy nulla hulladékot termelni. Király-Nagy Éva az újrahasznosítás mestere. Kreatív ötleteivel szinte bármiből képes használati tárgyakat vagy dekorációt létrehozni.

Most azt mutatja meg nekünk, hogyan tud papírgalacsinokból szőlőt varázsolni. Természetesen a tevékenységhez lehet, sőt ajánlott is csatlakozni, hiszen ez nem egy bemutató, hanem közös alkotás.

2024. Szeptember 7. SZOMBAT, 18:00–22:00 Községi Kertek Éjszakája

<https://www.facebook.com/events/1496966787598898/>

18:00 – 19:00 Mándoki Ferenc gitárestje

<https://www.facebook.com/events/1703242833822499/>

1984!

Az évszám kivételesen nem Orwell regényére utal, hanem egy 40 éves zenei pályafutás kezdetére. Mándoki Ferenc idén vicces komolyságú saját dalokkal mutatja be örömművészetének történetét a Kisdiófa Községi Kertben.

19:15 – 20:00 Kádár Tibor – Rövid történetek

20:00 – 22:00 Csobánka Zsuzsa Emese és Gózon Éva – Teremtéstörténetek – zenés, mozgásos interaktív meseest felnőtteknek

<https://www.facebook.com/events/498097723160838/>

Ki tudja, hol kezdődik? Ki tudja, hogy fogan meg valami? Mikor lesz abból magonc, szökken-e szárbá, bontja-e szirmait, lesz-e rajta termés? Ahogy beszélgetni kezdtünk, hagytuk, hogy mutassa meg magát az az áramló jelenlét, ami a Községi Kertek Éjszakáján szeretne végső formát ölteni. Engem hívtak az illatok és az ízek, illetve azok a fogalmak, melyek mentén a saját kérdéseimet is felteszem mostanában. Hogyan tudok jól gazdálkodni az erőforrásaimmal? Hogyan válhatok életem jó vezetőjévé, gondos kertésszé? Hogyan teremtek? Magamból, saját magomból értékeimet felismerve? Hogyan születik meg a szabadságból a bőség? Gózon Évi a hangokat hozta, a dallamot és a mozdulatokat hozzá. Mindebben otthonra találtunk. Erre hívunk téged. Hogy teremtsd meg a saját történetedet. Szóban, hangban, mozdulatban. És aztán lakd be azt. A 1,5-2 órás zenés-mozgásos interaktív meseesten arra kínálunk lehetőséget, hogy belső kerted értékeire tekints rá. És teremtsd abból ezen az őszön valami szépet, otthonosat.

2024. Szeptember 10. KEDD 18:00-19:45

Kerti filozófia

<https://www.facebook.com/events/485252481035936/>

2024. Szeptember 12. CSÜTÖRTÖK 19:30-21:30

Water is Love – green filmclub – Zöld Filmklub // Kertmozi

<https://www.facebook.com/events/1709540736256904/>

A „Water is Love” egy csapat fiatal embert követ, akik az éghajlati válsággal küzdenek, miközben körbeutazzuk a világot, hogy inspiráló történeteket osszunk meg a regeneratív ökoszisztéma-tervezésről, amely a közösségek, falvak és régiók vízviszátartását szolgálja.

Érintjük a hagyományos ökológiai tudást, azt, hogy a víz hogyan alakítja az éghajlatot, és a teljes vízkörforgás helyreállításának fontosságát.

Sikeres indiai, kenyai és portugáliai projektek inspiráló történeteinek keresztül olyan beszélgetéseket és cselekvéseket kívánunk kezdeményezni, amelyek hozzájárulnak egy regeneratív és rugalmas világhoz. Mivel az éghajlati zavarok egyre pusztítóbb hatásaival és a kormányok cselekvésképtelenségével egyaránt szembe kell néznünk, ez a film rámutat egy gyakran figyelmen kívül hagyott szükségletre és lehetőségre: a közösségek által irányított decentralizált vízgazdálkodásra, mint a század túlélésének – és boldogulásának – kritikus kulcsára.

Tamera Media, 2024, 62'

A vetítés nyelve angol (angol felirattal)

A filmet beszélgetés követi arról, mit tehetünk mi a fenntartható vízgazdálkodás érdekében.

2024. Szeptember 16. HÉTFŐ 18:00-20:00

Születésnap 8 éves a Kisdiófa Kert (facebook esemény nem készült, csak a kertészek részvételével)

2024. Október 5. SZOMBAT, 10:00–18:00 Nyílt Nap

14:00-tól 17:00-ig Papírmerítés workshop

<https://www.facebook.com/events/1239072733961061/>

Papírműhely a Kisdiófa Kertben.

Hogyan születhet újjá a papír? Hogyan lesz a hulladékpapírból kedves ajándék, dísz tárgy, mint például könyvjelző, kép, vagy naptárborító? Ezeket mind megtudhatod és ki is próbálhatod, ha eljössz hozzánk a Kisdiófa Kertbe.

A merített papír színezéséhez természetes festékanyagokat használunk. Céklát, hagymahéjat, kávét, így ezek használatát is megismerheted.

A dekoráláshoz hozhatsz magaddal növényi maradékokat, szálakat, rostokat, vagy ahogy a workshop vezetője fogalmazott: „határ a csillagos ég, csak lapos legyen”. - de korlátozottan mi is tudunk ilyesmit biztosítani.

Az újonnan készült merített papír nedves, a szárításra nem biztos, hogy lesz idő, így kérjük, a szállításához hozd magaddal papírból készült dossziéd!

Ha képet készítenél, kérjük, hozd az elképzeléseidhez illő képkeretet is!

16:30-tól 17:30-ig Magfogás a kiskertben, avagy a tájfajták fenntartásának fontossága - Papp Orsolya kertészmérnök, kutató, biogazda előadása

<https://www.facebook.com/events/1173858997016420/>

Itt van az ősz, itt van újra... és mint mindig ilyenkor, értékeljük az elmúlt szezont.

Végig gondoljuk, mi az, ami szép termést hozott, mi az, amivel érdemes jövőre is foglalkoznunk.

No de honnan lesz jövőre is vetőmagunk, palántánk? Ha bolti, sztenderd fajta magból dolgoztunk, esélyes, hogy ugyanazt jövőre is meg tudjuk venni. Mi van azonban akkor, ha a palántát a piacon vettük egy bácsitól/nénitől, vagy a magot egy magbörzén vettük vagy cseréltük? Vagy egyszerűen csak nem akarunk újból pénzt adni a bolti vetőmagért?

Gyakran halljuk a "tájfajta" szót. Mit jelent ez, és miért érdemes megőrizni őket?

Ebben az esetben sem kell megijednünk, hiszen a saját kertünkben is megpróbálhatunk magot fogni a számunkra értékes fajtákról.

Ennek a titkaiba avat be minket Papp Orsolya, az ÖMKI vezető kutatója, okleveles kertészmérnök, az Orsiherba Biokert nevű zsámboki biogazdaság tulajdonosa. Az Orsiherba Biokert egyben a Magház Egyesület egyikHUB-ja.

Ha szeretnétek a gazdaságát jobban megismerni, nézzétek meg a facebook oldalát:

<https://www.facebook.com/orsiherba>

18:00-tól Csodakertek - Tárnok Marica mesél

<https://www.facebook.com/events/1256086818721867/>

Tárnok Marica a mesék jó ismerője, aki könnyedén varázsol el kicsiket és nagyokat egyaránt.

Erre az októberi alkalomra olyan mesékből fűz nekünk egy füzért, amelyeknek központi szereplői vagy elemei csodásnál csodásabb kertek.

2024. Október 7. HÉTFŐ 17:00-18:00

Minden, amit a városi komposztálásról tudni szeretnél volna, de eddig nem merted megkérdezni

<https://www.facebook.com/events/1319196499442870/>

A város sűrűjében nehéz belekezdni a kertes házaknál már egyre inkább gyakorlattá váló komposztálásba.

Ha szíveden viseled a nálad keletkező konyhai szerves hulladék sorsát, érdekel annak fenntartható újrahasznosítása, netán tennél a klímaváltozás enyhítéséért, gyere el hiánypótló előadásunkra, szívesen látunk a Kisdíófa Községi Kertben 10.07-én, hétfőn 17:00 órára!

Meghívott előadónk Merza Péter, a

@Humusz Szövetség alelnöke és egyben oktatási programvezetője mesél majd a komposztálás alapjairól, megosztja velünk tanácsait és megválaszolja a felmerülő kérdéseket.

2024. Október 21. HÉTFŐ 17:00-18:00

Hogyan tedd zöldebbé a háztartásodat?

<https://www.facebook.com/events/1073209607648302/>

Érdekel, hogyan lehet egyszerre környezettudatosabb és költséghatékonyabb az otthonod fenntartása? Ha szeretnél időt és pénzt spórolni otthonodban, miközben hozzájárulsz bolygónk védelméhez, gyere el hozzánk, és hallgasd meg a környezettudatos háztartásról szóló előadásunkat! 🌱

Dr. Sallay Ágnes, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem tájrendezési és környezetvédelmi tárgyakat oktató tanára, bemutatja azokat az alapokat, amelyek elsajátításával mindannyian többet tehetünk egy élhetőbb jövőért! 🌿

Ne maradj le, légy részese a változásnak! 🌱

2024. Október 28. HÉTFŐ 17:00-18:00

Fedezd fel a gyógynövények világát a Községi Kertekben

<https://www.facebook.com/events/894151302234035/>

Szeretnél megismerkedni azokkal a gyógynövényekkel és gyógyhatásaikkal, amelyeket TE is egyszerűen termesztethsz egy közösségi kertben? Csatlakozz hozzánk, és ismerd meg azokat a gyógynövényfajokat, amelyek könnyen termesztethők, valamint azok termesztési technológiáit! 🌱

Az előadást Dr. Gosztola Beáta, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Gyógy- és Aromanövények Tanszékének docense, a gyógynövények területének elismert szakértője tartja.

Miről is lesz szó? 🌿

Népszerű gyógynövények, és azok felhasználási lehetőségei.

Ültetési és gondozási tippek, hogy a lehető legjobb termést hozd ki a növényekből.

Környezettudatos termesztési módszerek, amelyekkel megóvhatod a talajt és a növények egészségét.

Ne szalaszd el ezt az esélyt, hogy tudatosabb kertész legyél, és az általad termelt növények segítségével támogathasd az egészséged! 🌱

2024. November 11. HÉTFŐ 17:00-18:00

Almavásár - Apple from a local farmer (közösségi átvevőpont)

<https://www.facebook.com/events/576330314974670/>

2024. November 16. SZOMBAT 11:00

Hulladékművészeti Happening

<https://www.facebook.com/events/856935863275581/>

A KÉK Közösségi Kertek Projekt a novemberi Hulladékos Hónap részeként pályázatot írt ki hulladékból készülő köztéri használati tárgy létrehozására. A pályázóktól azt kértük, hogy egy workshop ötletét küldjék el nekünk, ha pedig kiválasztjuk az ötletüket, akkor vezényeljék le az alkotás folyamatát.

A pályázat kiemelt célja volt, hogy felhívjuk a figyelmet a hulladékcsökkentés fontosságára és a közösségi cselekvésben rejlő értékekre.

A legjobbnak ítélt pályázat beküldője a Penészleki Általános Iskola közössége volt, így az ottani pedagógusok érkeznek majd a Kisdiófa Kertbe, hogy az irányításukkal közösen létrehozzuk a pályaművet. Hogy mi lesz az, az egyelőre legyen meglepetés. Gyertek el, vegyetek részt az alkotásban, és megtudjátok!

2024. November 18. HÉTFŐ 16:30-18:00

Almavásár - Apple from a local farmer (átvevőpont) – lakossági kezdeményezésre

<https://www.facebook.com/events/1500032157358001/>

Fentieken túl számos további közösségi kezdeményezésű program jött létre a kertészek szervezésében is pl.: gyereknapi, közös főzések, Költészet Napja, palánta csere-bere, az egyik újabb kerttagunk pedig a zero waste jegyében „közösségi horgolás” címszó alatt horgolási tudását adta tovább textilkosárok készítésére a tanulni vágyóknak, stb.

Az önkormányzattal megbízásából szemléletformáló foglalkozásokat szerveztünk a kerületi általános iskolák összevont nyári táborozóinak július és augusztus során.

Főbb témák a fenntartható élelmiszertermelés, a közösségi kertek szerepe, kiemelten a komposztálás, és a terményidőszakhoz kapcsolódó kerti- és növény ismeretek.

Számos óvodai és iskolai csoportot fogadtunk a Kertben, kihelyezett környezetismereti órák megtartására is helyszínt biztosítottunk, valamint különböző szakterületek kutatóinak, és egyetemi hallgatók projektjének nyújtottunk szakmai támogatást és helyszínbejárási lehetőséget.

A Kisdiófa Közösségi Kert helyszíne volt a KÉK EcoGardens projekt magas szintű szakmai kerekasztal beszélgetésének.

Fejlesztési és továbblépési lehetőségek

A Kisdiófa Kert továbbra is számos fejlesztési lehetőséget rejt magában. Kedvező földrajzi adottsága, városi beágyazottsága, mérete, valamint a mostanra összekovácsolódott, aktív és motivált kertközössége kiváló alapot biztosít a közösségi kertre épülő innovatív fejlesztések megvalósításához.

A projekt hosszú távú célja, hogy „living lab”-ként működve a Kert is hozzájáruljon az ökotudatos városhasználati formák elterjesztéséhez, a városi fenntarthatóság szempontjából releváns fogalmak közérthetővé tételéhez.

Ez illeszkedik a mitigációs és klíma adaptációs törekvéseinkbe is.

Elérendő cél továbbá a társadalom és az élhető városi klímaadaptáció szempontjából releváns eszközök módszerek bevezetése és megismertetése. Kialakítható lenne olyan „tanösvény”, amelyeken végig haladva megismerhetők, oktathatók a fenntartható, környezet- és klímatudatos városi léthez, energiagazdálkodáshoz, hulladékgazdálkodáshoz, általában a fizikai környezet fenntarthatóvá tételéhez, a városi klíma-adaptációhoz kapcsolódó, városi és az egyén szintjén alkalmazható (technikai) megoldások is.

Ennek szellemében célunk esővízmegtartó, „locsolásmentes kert” kialakítása. Ennek első lépéseként már kialakításra került 630 literes esővízgyűjtő, amit a kerttagok lelkesen használnak és tartanak karban.

A továbbiakban a szomszédos házak tetejéről is tervezünk esővizet gyűjteni, ennek megvalósítása egy LIFE projekt keretében az Önkormányzattal együttműködésben folyamatban van.

Kertünk továbbra is vegyszermentes, támogatjuk a talajbolygatás nélküli művelést, illetve számos virágos növényfajt ültettünk a beporzók védelme érdekében. A téli időszakban madáretetőket helyezünk ki, a madarak etetését és itatását egész évben folytatjuk.

Véleményünk szerint az Önkormányzat zöldfelületnővelési, városi klímaadaptációs, mitigációs céljainak, valamint a fenntartható fejlődési elvekhez igazodva a közösség és a lakókörnyezet bevonásával a KÉK Közösségi kertek projektjének keretében a Kisdiófa Közösségi Kert a társadalmi-környezeti szempontból fenntartható innovációk létrehozásának és elterjesztésének hazai mintaprojektjévé válhatna.

Megjelenések, nyilvánosság

Magát a programot évek óta, illetve a Kisdiófa Közösségi Kertet is rendkívül nagy érdeklődés övezi a média minden területéről, és azóta is folyamatos az érdeklődés a közösségi kertészkedés iránt. Folyamatosak a megkeresések interjúkérésekkel kapcsolatban nyomtatott és online cikkben, videó- és fotódokumentációkban, az irodában pedig folyamatosan csörög a telefon és kapjuk az e-maileket csatlakozási szándékról, kertészeti kérdésekről, komposztleadó helyként való nyitvatartásról és mindenféle kerttel és kertészkedéssel kapcsolatos tanácsadásról...stb.

Fotóválogatás

(a teljesség igénye nélkül, ízelítőként a Kisdiófa Kert életéből 2024-ben)

